

N:o 62.

Af Herr Carl Larsson från Elfsborgs län: Om skattejordens befriande från utgörande af alla skatter och utskylder, med undantag allenast af bevillning.

Icke allenast vid sistförflutna, utan äfven vid 1867 års riksdag har jag framhållit det orätta deruti, att skattejordens egare och brukare betungas med outhärdliga skatter och onera, deraf frälsejordens egare och innehafvare samt andra samhällets klasser äro fritagna, ehuru utan önskligt resultat. Detta kan dock icke afhålla mig att äfven vid nuvarande riksdag påyrka en rättmätig skattereduktion å skattejorden. Allmänt är känt att denna jord får utgöra dryga skattebördor, derifrån frälsejorden och andra näringar äro befriade, såsom: ordinarie ränta, kronotonde, roteringsskyldighet, skjuts- och vägunderhåll, allmänna hus-byggnader och underhåll, prest-klockare- och skollärares m. fl. löner, jemte det de lika med andra samhällsklasser utgöra den betydligaste delen af allmänna bevillningen och kommunala utgifter. Skall detta fortfarande bibehållas, fruktar jag att i en nära förestående framtid jorden öfvergifvas af sina egare och brukare, och hvilket till en del redan inträffat, eller ock blifver den vanhäfdad till följd af dessa skatters utsugningsförmåga, sedan alla lättare afbrukningsprodukter såsom skogar, afsöndringar m. m. medtagits för skatternas utgörande, samt sedermera öfvergifvas.

Det är derföre, som jag ytterligare vördsammast anhåller, det Riksdagen för sin del ville besluta:

det all skattejord måtte blifva befriad från alla skatter och utskylder af hvad namn de vara må, med undantag att, lika med frälsejorden, öfriga näringar och kapital, utgöra bevillning.

Kunna rikets representanter riksdag efter riksdag lemna denna rättmätiga fordran opåaktad? Skall alltid döförat läggas till, då en billig likställighet i skatteväg framställes? Då inträffar i högre grad hvad nu allaredan begynt, att skattejorden, ehuru oupphörligen till salu utbjuden, ej finner någon köpare. Den härdade jordbruksarbetande befolkningen i massa öfvergifver riket, jorden till sin produktionsförmåga genom utsugning och vanhäfd utarmas; och följderna blifver: minskning och dyrhet på allt, hvad både jordbrukaren och öfriga samhällsklasser till sin timliga bergning

behöfver, att det produktiva arbetet aftager och slutligen upphör, att fattigdom och brott florerar, och att den enskilda samt allmänna nöden, som allaredan inträdt, mer och mer framstår.

Visserligen hafva gång efter annan röster höjt sig i vissa delar af frågan, såsom: kapitalisering af räntan, skjuts- och vägunderhållnings-frågorna, nu sist roteringens upphörande. Hvad den första af dessa frågor angår, är det ett munväder, framflossadt för att fördröja frågan, och som för öfrigt är utförbart, emedan några medel att kapitalisera med ej finnes hos skattebonden, och de öfriga, lika med denna, ställd på tidsutdrägt, tills — det är för sent.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1869.

Carl Larsson

från Elfsborgs Län.

N:o 63.

Af Herr Carl Larsson från Elfsborgs län: Om tvistemåls fullföljande från underrätt genom besvär i stället för vad.

Som det ej så sällan förekommer, att domrarne på landet väl genom kungörelser tillkännagifva när ting börjar, men ej när det slutar, hvilket kan inträffa 6 å 8, ja 12 veckor efter dess början, och som utslagen i civila saker vanligen afkunnas och dateras denna sista dag af tinget, ofta händer att den rättsökande ej får någon underrättelse om sistsagde dag, inträffar att denne kan gå miste om ändrings sökande genom vad. Kommer då dertill att domaren icke är boende inom domsagan eller ute på förrättningar, är det nära nog omöjligt under de föreskrifna åtta dagarne att genom erlagdt vad få sin talan förvarad. Af denna anledning vågar jag föreslå:

det Riksdagen ville upphäfva den lag, som förutsätter vad från underrätterna, och i det stället förordna, att alla civila saker